

PRAVILNIK O MINIMUMU SADRŽINE OPŠTEG DELA PROGRAMA OBUKE RADNIKA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

("Sl. glasnik SRS", br. 40/90)

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se minimum sadržine opšteg dela programa za obuku radnika iz oblasti zaštite od požara u organizacijama i organima, a koja je utvrđena u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni deo.

Član 2.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Socijalističke Republike Srbije".

MINIMUM SADRŽINE OPŠTEG DELA PROGRAMA OBUKE RADNIKA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

I OBAVEZE ORGANIZACIJA I ORGANA U OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

1. Normativno uređivanje zaštite od požara: Pravilnik o zaštiti od požara i Plan zaštite od požara.
2. Organizovanje poslova zaštite od požara: vatrogasne jedinice; služba zaštite od požara; referenti za zaštitu od požara i radnici zaduženi za organizovanje i sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara.
3. Preventivne mere zaštite od požara: uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara; uređaji i instalacije za otkrivanje, dojavu i gašenje požara; električne, ventilacione, toplotne i druge instalacije; smeštaj zapaljivog materijala; smeštaj eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova i vatrogasne straže.
4. Obaveze u sprovođenju mera zaštite od požara: obaveze samoupravnih organa, unutrašnje kontrole, poslovnih organa, odnosno funkcionera koji rukovodi državnim organom, radnika sa posebnim pravilima, obavezama i ovlašćenjima, odnosno rukovodećih radnika u državnim organima, kao i prava i obaveze radnika.
5. Odgovornost za nesprovođenje mera zaštite od požara: disciplinska i materijalna odgovornost radnika, kao i prekršajna i krivična odgovornost odgovornih lica.

II OSNOVI GORENJA

1. Gorenje čvrstih materija.
2. Gorenje tečnih materija.
3. Gorenje zapaljivih gasova i para.
4. Eksplozije.

III UZROCI NASTAJANJA POŽARA

1. Požari i način prenosa toplote i to: provođenjem (kondukcijom), dodirom (konvekcijom) i zračenjem (radijacijom).
2. Osnovni uzroci nastajanja požara: direktan dodir sa plamenom ili užarenim materijalom; električna struja; zavarivanje, rezanje i lemljenje; statički elektricitet; atmosferski elektricitet; samozagrevanje i samozapaljivanje; toplotno delovanje sunca; mehanička energija i paljevina.

IV GAŠENJE POŽARA

1. Metode gašenja požara.
2. Sredstva za gašenje požara: voda, pena, prah, ugljen-dioksid, haloni i priručna sredstva za gašenje požara.
3. Mere zaštite pri gašenju požara.

4. Protivpožarna oprema: ručni i prevozni protivpožarni aparati - podela, namena, aktiviranje i rukovanje; postavljanje, čuvanje i kontrola aparata za gašenje požara; hidrantska mreža - hidranti, i oprema.

V SAVREMENI TEHNIČKI SISTEMI ZA OTKRIVANJE I GAŠENJE POŽARA

1. Otkrivanje i dojava požara: automatski javljači požara - jonizacioni, termički i optički; ručni javljač požara; prenosni putevi i signalne centrale.

2. Savremena oprema i metode gašenja požara: izbor tipa stabilnih instalacija za gašenje požara - stabilne instalacije za gašenje požara vodom, penom, prahom, ugljen-monoksidom i halonom.

Nastavni plan i program osnovne obuke iz oblasti zaštite od požara za zaposlene radnike sprovešće se po temama i to:

TEMA: 1. PROPISI IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

- Zakon o zaštiti od požara (prava, dužnosti, obaveze i odgovornosti),
- Tehnički propisi iz oblasti zaštite od požara,
- Pravila o zaštite od požara,
- Plan zaštite od požara,

TEMA: 2. PREVENTIVNE MERE ZAŠTITE OD POŽARA

- Osnovni pojmovi: vatra, gorenje, oksidacija, samozapaljenje, eksplozije i uslovi za nastajanje istih, vrste požara,
- Čvrste zapaljive materije (eksplozivne prašine),
- Tečne zapaljive materije (eksplozija para zapaljivih tečnosti),
- Gasovite zapaljive materije (eksplozivne smeše gasova),
- Električni uređaji i oprema,
- Potencijalni uzročnici požara (električna energija, instalacije, pušenje i šibica, iskre, otvoreni plamen, statički elektricitet, nered i nečistoća, samopaljenje, prirodne pojave i ostali mogući uzročnici požara),
- Mere zaštite od požara u zavisnosti od specifičnosti radnih zadataka.

TEMA: 3. VATROGASNE SPRAVE, OPREMA I SREDSTVA ZA GAŠENJE POŽARA

- Vatrogasne sprave i oprema (vatrogasni aparati za početno gašenje požara, nadzemni i podzemni hidranti i priručna sredstva za gašenje požara),
- Sredstva za gašenje požara (voda, suvi prah, ugljendioksid, pena, haloni, inertent, aerosolni magleni rastvori, pesak, zemlja),
- Uređaji za otkrivanje i dojavu požara (ručni javljači požara, automatski javljači požara, telefoni i ostali načini dojava požara),

TEMA: 4. POSTUPAK KOD IZBIJANJA POŽARA U RADNOJ

SREDINI

- Otkrivanje požara, javljanje o nastalom požaru na 193, lokacija požara, dali ima povređenih,
- Organizacija evakuacije kupaca i radnika i spasavanje imovine i opreme,
- Sredstva zaštite prilikom učestvovanja u akciji gašenja požara.

TEMA: 5. PRAKTIČNI RAD SA VATROGASNIM SPRAVAMA I

OPREMOM

- Upotreba vatrogasnih aparata tipa: «S», «CO2»,
- Upotreba priručnih sredstava za gašenje požara i lokalizovanje požara,
- Upotreba hidranata,
- Upotreba ostale opreme

TEMA: 6. PRAKTIČNA PROVERA ZNANJA IZ OBLASTI ZAŠTITE

OD POŽARA